

Kiraya verilen binek otomobil için yapılan giderlerin indirim konusu yapıp yapılamayacağı

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	62030549-120[70-2020/424]-1123173
Tarih	04.10.2022

T.C.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Gelir Ve Kurumlar Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : 62030549-120[70-2020/424]-1123173

04.10.2022

Konu : Kiraya verilen binek otomobil için yapılan giderlerin indirim konusu yapıp yapılamayacağı

İlgi : 16/03/2020 tarihli ve 1031430 sayılı özelge talep formu.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, aracınızı çalışmakta olduğunuz ... Ltd Şti'ye kiraya verdiğiniz, şahsınıza ödenen kira bedelleri üzerinden anılan şirket tarafından tevkifat yapıldığı, bu kapsamda elde ettiğiniz kira gelirinin 2019 yılı vergi tarifesinin ikinci vergi dilimini aştığı belirtilerek, beyan edilecek kira gelirinden sözleşmeyle sabit olan ve şahsınız tarafından karşılanan, adınıza faturalı, bakım onarım giderleri, kasko sigortası bedeli ve zorunlu trafik sigortası ödemelerinin gerçek gelirin tespitinde gider olarak dikkate alınıp alınamayacağı ile indirim konusu yapılacak amortisman bedeline ilişkin usul ve esaslar hakkında görüş talep ettiğiniz anlaşılmış olup, konuya ilişkin Başkanlığımız görüşü aşağıda açıklanmıştır.

GELİR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun;

- "Gayrimenkul Sermaye İradının Tarifi" başlıklı 70 inci maddesinde; *"Aşağıda yazılı mal ve hakların sahipleri, mutasarrıfları, zilyedleri, irtifak ve intifa hakkı sahipleri veya kiracıları tarafından kiraya verilmesinden elde edilen iratlar gayrimenkul sermaye iradıdır:*

...

8. Motorlu nakil ve cer vasıtaları, her türlü motorlu araç, makine ve tesisat ile bunların eklentileri

..." hükmüne,

- 71 inci maddesinde, *"Gayrimenkul sermaye iradında safi irat, gayrisafi hasıllattan iradın sağlanması ve idamesi için yapılan giderler indirildikten sonra kalan müspet farktır."* hükmüne,

- 74 üncü maddesinde, "Safi iradın bulunması için, 21 inci maddeye göre istisna edilen gayrisafi hasıllata isabet edenler hariç olmak üzere gayrisafi hasıllattan aşağıda yazılı giderler indirilir.

...

3. Kiraya verilen mal ve haklara müteallik sigorta giderleri;

...

6. Kiraya verilen mal ve haklar için ayrılan amortismanlar (Amortismanına tabi değer, malum ise maliyet bedeli, malum değilse, bina ve arazi için vergi değeri, diğer mallar için Vergi Usul Kanununun 267 nci maddesinin 3 üncü sırasına göre tespit edilen emsal değeridir);

7. Kiraya verenin yaptığı onarım giderleri (Emlakın iktisadi değerini artıracak surette tevsi, tadili veya bunlara ilaveler yapılması için ihtiyar olunan giderler onarım gideri sayılmaz);

8. Kiraya verilen mal ve haklara ait bakım ve idame giderleri;

..." hükmüne,

yer verilmiştir.

Aynı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında sayılanların, maddede bentler halinde sayılan ödemeleri nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecbur oldukları belirtilerek aynı fıkranın (5/a) bendinde de 70 inci maddede yazılı mal ve hakların kiralanması karşılığı yapılan ödemelerden tevkifat yapılacağı hükme bağlanmıştır. Söz konusu tevkifat oranı 2009/14592 sayılı BKK ile %20 olarak belirlenmiştir.

Anılan Kanunun "Toplama yapılmayan haller" başlıklı 86 ncı maddesinin birinci fıkrasının (1/c) bendinde, vergiye tabi gelir toplamının [(a) ve (b) bentlerinde belirtilenler hariç] 103 üncü maddede yazılı tarifenin ikinci gelir diliminde yer alan tutarı (305 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile 2019 takvim yılı gelirleri için: 40.000-TL) aşmaması koşuluyla, Türkiye'de tevkifata tabi tutulmuş olan; birden fazla işverenden elde edilen ücretler, menkul sermaye iratları ve gayrimenkul sermaye iratları için yıllık beyanname verilmeyeceği, diğer gelirler için beyanname verilmesi halinde de bu gelirlerin beyannameye dahil edilmeyeceği hükme bağlanmıştır.

Yukarıdaki hüküm ve açıklamalara göre, ticari veya zirai işletmeye dâhil bulunmayan aracınızın adı geçen şirkete kiraya verilmesi karşılığında tarafınıza yapılacak kira ödemelerinden Gelir Vergisi Kanununun 94/5-a maddesine göre gelir vergisi tevkifatı yapılması ve elde ettiğiniz kira gelirinin Gelir Vergisi Kanununun 70 inci maddesine göre gayrimenkul sermaye iradı olarak, aynı Kanunun 86 ncı maddesinde belirtilen sınırı aşması halinde yıllık gelir vergisi beyannamesi ile beyan edilmesi gerekmektedir.

Kira gelirinin beyanında gerçek gider usulünün seçilmesi halinde, kiraya verilen aracınız için ayrılan amortismanların; ilgili yılda ödenen sigorta bedelleri ile bakım ve onarım giderlerinin, kiraya verilen mal ve haklara ilişkin olması ve kiraya veren olarak tarafınızca ödenmesi şartıyla indirim konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.

Diğer taraftan, kiralama işlemine konu araçların ticari veya zirai işletmeye dâhil olması halinde ise yapılacak kira ödemeleri üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapılmayacağı, elde edilecek kazancın, ticari veya zirai kazanç hükümlerine göre vergilendirileceği tabiidir.

VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN

213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

- 262 nci maddesinde, "*Maliyet bedeli, iktisadi bir kıymetin iktisap edilmesi veyahut değerinin artırılması münasebetiyle yapılan ödemelerle bunlara müteferri bilumum giderlerin toplamını ifade eder.*",

- 269 uncu maddesinde, "İktisadi işletmelere dahil bilumum gayrimenkuller maliyet bedelleri ile değ erlenir. Bu kanuna göre, aşağıdaki yazılı kıymetler gayrimenkuller gibi değ erlenir:

1.Gayrimenkullerin mütemmim cüzüleri ve teferruatı;

2.Tesisat ve makinalar;

3.Gemiler ve diğ er taşıtlar;

4.Gayrimaddi haklar.",

- 267 nci maddesinde "Emsal bedeli, gerçek bedeli olmıyan, veya bilinmiyen veyahut doğ ru olarak tesbit edilemiyen bir malın, değ erleme gününde satılması halinde emsaline nazaran haiz olacağı değ erdir. Emsal bedeli sıra ile, aşağıdaki esaslara göre tayin olunur:

Birinci sıra: (Ortalama fiyat esası) ...

İkinci sıra: (Maliyet bedeli esası) ...

    nc  sıra: (Takdir esası) ...",

- 270 inci maddesinde, "Gayrimenkullerde, maliyet bedeline, satın alma bedelinden başka, aşağıda yazılı giderler girer:

1.Makina ve tesisatta gümrük vergileri, nakliye ve montaj giderleri;

2.Mevcut bir binanın satın alınarak yıkılmasından ve arsasının tesviyesinden mütevellit giderler.

Noter, mahkeme, kıymet takdiri, komisyon ve tellaliye giderleri ile Emlak Alım ve Özel Tüketim Vergilerini maliyet bedelini ithal etmekte veya genel giderler arasında göstermekte mükellefler serbesttirler.",

- 272 nci maddesinin birinci fıkrasında, "*Normal bakım, tamir ve temizleme giderleri dışında, gayrimenkulü veya elektrik üretim ve dağıtım varlıklarını genişletmek veya iktisadi kıymetini devamlı olarak artırmak maksadıyla yapılan giderler, gayrimenkulün veya elektrik üretim ve dağıtım varlıklarının maliyet bedeline eklenir.*",

- 313 üncü maddesinde, "*İşletmede bir yıldan fazla kullanılan ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz bulunan gayrimenkullerle 269 uncu madde gereğince gayrimenkul gibi değerlendirilen iktisadi kıymetlerin, alet, edavat, mefruşat, demirbaş ve sinema filmlerinin birinci kısımdaki esaslara göre tespit edilen değerinin bu Kanun hükümlerine göre yok edilmesi amortisman mevzuunu teşkil eder.*

...",

- 320 nci maddesinde, "*Amortisman süresi, kıymetlerin aktife girdiği yıldan başlar. Bu sürenin yıl olarak hesaplanması için (1) rakamı mükellefçe uygulanan nispete bölünür.*

...

Her yılın amortismanı ancak o yıla ait değerlemede nazara alınabilir.

Amortismanın her hangi bir yıl yapılmamasından veya ilk uygulanan nispetten düşük bir hadle yapılmasından dolayı amortisman süresi uzatılamaz.",

hükümleri yer almaktadır.

Öte yandan, mezkûr Kanunun 315 inci maddesinde, mükelleflerin amortismanına tabi iktisadi kıymetlerini Hazine ve Maliye Bakanlığının tespit ve ilan edeceği oranlar üzerinden itfa edecekleri ve ilan edilecek oranların tespitinde iktisadi kıymetlerin faydalı ömürlerinin dikkate alınacağı hükme bağlanmış olup, söz konusu maddenin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden amortismanına tabi iktisadi kıymetler için uygulanacak "*Faydalı Ömür ve Amortisman Oranları*" tespit edilerek; 339, 365, 389, 399, 406, 418, 439, 458 ve 506 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile değişik 333 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği eki liste (Amortisman Listesi) ile açıklanmıştır.

Diğer taraftan, Gelir Vergisi Kanununun 74 üncü maddesinde gayrimenkul sermaye iradının safi tutarının tespitinde, kiraya verilen mal ve haklar için ayrılacak amortismanların gayrisafi hasılatlardan indirileceği belirtilmiş ve amortismanına tabi değer, malum ise maliyet bedeli, malum değil ise bina ve arazide vergi değeri, diğerlerinde Vergi Usul Kanununun 267 nci maddesinin 3 üncü sırasına göre tespit edilecek emsal bedeli olacağı hükme bağlanmıştır.

Buna göre, kiraya verilmesi sonucu elde edilen geliri gerçek gider yöntemi seçilerek beyan edilen araç için, maliyet bedeli üzerinden, maliyet bedeli bilinmiyorsa emsal bedel üzerinden faydalı ömür süresinin aracın iktisap edildiği yıldan itibaren başlatılarak, bahse konu amortisman listesinde öngörülen faydalı ömür ve amortisman oranı dahilinde, amortisman ayrılması mümkün bulunmaktadır.

Diğer taraftan, her yılın amortismanının ancak o yılda nazara alınabileceği, ilgili yılda ayrılmayan amortisman tutarlarının sonraki yıllarda ayrılması imkânının bulunmadığı, amortismanın herhangi bir yıl yapılmamasından veya ilk uygulanan nispetten düşük bir hadle yapılmasından dolayı amortisman süresinin uzatılamayacağı tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

İmza

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 10.09.2026